

Pohjois-Kymenlaaksossa sijaitsevan

Verlan seudun kyläsuunnitelma 2014

Verlan seudun kyläyhdistys ry. on tehnyt kyläsuunnitelman vuonna 2005 Bircaterra ky:n tukimateriaalin avulla. Työskentelyä on ohjannut Leena Borg ja hanketta on rahoittanut Pohjois-Kymen Kasvu ry. Suunnitelma on päivitetty sen jälkeen joka vuosi.

1. Suunnitelman tarve

Kyläsuunnitelmaa tarvitaan ohjaamaan kylän tulevaa kehittämistä. Se on kyläläisten oma julkilausuma siitä, missä nyt ollaan ja mihin halutaan mennä, ja se on tehty kyläläisiltä kyläkyselyn ja kyläkokouksien avulla saatujen tietojen perusteella. Kyläsuunnitelman avulla kylä voi neuvotella kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa eri toimenpiteiden tarpeellisuudesta ja toteuttamisesta. Lisäksi esimerkiksi EU-rahoituskanavat vaativat rahoitushakemuksen liitteeksi kyläsuunnitelman, joka on tehty kyläläisten yhteistyönä.

Kyläsuunnitelmaa päivitetään vuosittain kyläyhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä, joten kaikki kyläläiset voivat myös jatkossa olla mukana tekemässä sitä – kommentoiminen ja päivittämiseen osallistuminen ei vaadi yhdistyksen jäsenyyttä. Kyläsuunnitelma on luettavissa verkossa Verlan kylän sivuilla <http://www.verlanseutu.fi>. Suunnitelmasta tiedotetaan lisäksi seudun vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille ja muille toimijoille mm. sähköpostilistan kautta.

2. Toteutetut toimenpiteet ja muutokset tilanteessa vuosien 2005-2013 aikana sekä tavoitteet tulevalle:

Vuoden 2010 alusta Kouvolan kunta <http://www.kouvola.fi> on käsittänyt entiset Jaalan, Valkealan, Kouvolan, Kuusankosken, Anjalankosken ja Elimäen kunnat. Verlan seudun kannalta tämä tarkoittaa, että kahden kunnan sijasta aluetta hallinnoi vain yksi kunta, joka huolehtii kunnallistekniikasta, jätehuollosta, palveluista ym. Kylille on perustettu yhteinen neuvottelukunta, johon myös Verlan seudun edustaja osallistuu.

Uudessa suurkunnassa kylätoiminnasta vastaa maaseutupalvelut <http://www.kouvola.fi/index/aikuisvaestolle/maaseutupalvelut.html> Lisäksi Jaalassa perustettiin oma kotiseutusäätiö <http://www.jaala.eu/> kehittämään ja turvaamaan entisen Jaalan kunnan alueen toimintaa. Jaalalla, Elimäellä ja Valkealalla on myös yhteinen JEV-säätiö <http://www.jev.fi/> maaseudun kehittämistä varten. Verlan seutu toimii edelleen yhteistyössä myös Valkealan kylät ry:n, Kymenlaakson Kylät ry:n ja Pohjois-Kymen Kasvu ry:n kanssa.

Asuminen ja yhdyskuntatekniikka:

Verlan seudulla toimii oma tonttiasiamies. Tonttiasiamiesten yhteystiedot löytyvät esimerkiksi osoitteesta <http://www.valkealankylat.fi/Tonttiasiamiehet.php>

Osuuskunta Kymijoen Kyläkuitu <http://www.kylakuitu.fi> edistää valokuituverkon luomista alueelle. Tavoitteena on tietoliikenneyhteyksien parantaminen valtion Laajakaista Kaikille 2015 hankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Verlan kylän keskustassa on tehty vesi- ja viemäritöitä, jotta kiinteistöt voivat helpommin liittyä kunnalliseen verkkoon. Kylälle tarvitaan vielä vesipiste veden hakuun niille talouksille, joilla ei ole kunnallista vettä, hyvää kaivoa tai joiden kaivo kuivuu syksyllä. Mattojenpesupaikka vesiviemärinteeneen on myös tarpeen. Nämä kaksi on tarkoitus yhdistää samaan paikkaan. Asia on esitetty Kouvolan kunnalle, mutta se on vuosi vuodelta lykkääntynyt. Vuoden 2014 budjetissa asian kuitenkin pitäisi olla.

Pyörylän ja Pahasaaren alueiden vesihuoltoa varten on perustettu Lintukymin vesihuolto-osuuskunta <http://lintukyminvesi.nettisivu.org/>

Nisuksen talouksien tarve, halukkuus ja mahdollisuudet liittyä kunnallistekniikkaan tai perustaa vesiosuuskunta ei ole toistaiseksi selvitetty.

Yhdyskuntatekniikan ja asumisen osalta suotavaa olisi tievalaistuksen lisääminen ja parantaminen maisemaan sopivalla tavalla ja sekä vakituisten että vapaa-ajan asukkaiden tarpeiden huomioiminen. Kunta kantaa vastuuta vain Jaalan kirkonkylän puoleisen rannan valaistuksesta Verlassa, vaikka tarvetta olisi myös Selänpään puoleisella rannalla. Selänpään puolta Verlan kylästä on toistaiseksi valaissut yksityinen taho eli UPM, joka omistaa suuren osan rakennuksista siellä. Valaistu reitti hyödyttää kuitenkin kaikkia kyläläisiä mm. parempina ulkoilumahdollisuuksina pimeään aikaan.

Veneenlaskupaikkana on käytetty Verlan tehdasmuseon kylän keskustan pysäköintialueen reunassa sijaitsevaa nippu-uittoradan päätä, joka ei kuitenkaan ole virallinen veneenlaskupaikka ja soveltuu osin sorapohjaisena ja voimakkaan virran takia tehtävään huonosti.

Verlan kylän asioimislaiturin uusimista varten on saatu Kouvolan kaupungilta määräraha ja uuden laiturin on tarkoitus valmistua talkoovoimin toukokuun 2014 loppuun mennessä.

Verlan osayleiskaavaa ollaan muuttamassa ja laajentamassa <http://www.kouvola.fi/index/aikuisvaestolle/asuminenjaymparisto/kaavoitus/yleiskaavoitus/vireillaolevatyleiskaavat/verlanosayleiskaavanmuutos.html> Kaavauudistus on odottanut lausuntoja sekä aluetta koskevaa rakennussuojelupäätöstä, joka saadaan ilmeisesti vuoden 2014 aikana. Tämän jälkeen asia etenee niin, että uusi kaava valmistuu oletettavasti vasta vuonna 2015. Muutostarpeen taustalla on mm. Kaakkois-Suomen tiepiirin tekemä Verlan tieympäristön kohentamisen tarveselvitys, jossa tutkittiin mm. mahdollisuutta muuttaa tehdasmuseon turistiliikenne kulkemaan kylään Valkealan puolelta ja siirtää pysäköintialue samoin Jaalan puolelta Valkealan puolelle nk. Lipun notkoon. Uudistuksen yhteydessä on huomioitava kylän maisema, asiointiliikenteen tarvitsemat pysäköintipaikat, liikenneturvallisuus, veneliikenteen tarpeet sekä kesätorin sijainti.

Seuratalolta UPM:n nk. Lipun notkon pysäköintialueelle on luotu kevyen liikenteen väylä keväällä 2013. Kyläyhdistys järjesti reitin varten loppukesästä myös ympäristötaidepolun, mutta väylä on jäänyt ikävän vähäiselle käytölle osin kenties, koska se päättyy kesken eikä johda suoraan Seuratalon sisäänkäynnille. Myös näkyvyys maantieltä väylälle on huono rehevän tienvarsikasvillisuuden takia. Näin se uhkaa kasvaa umpeen. Seuratalon käytön kannalta turvallinen kulkuyhteys pysäköintialueelle olisi kuitenkin erittäin hyvä asia. Pihaan pysäköinti ei pääosin ole sallittua, koska piha-alue toimii rakennuksen pelastustienä.

Verlan kylä osallistui kesällä 2007 kyselyyn maaseudun turvallisuudesta ja siten seudun turvallisuussuunnitelman kehittämiseen. Maaseudun erityisluonteeseen turvallisuusasioissa (esim. liikenne, hälytysajoneuvojen nopean paikalle tulon edellytykset jne.) tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Palvelut:

Verlan kyläkauppa on lopettanut toimintansa syksyllä 2010. Kylälle olisi erittäin tärkeää, että yritykselle löytyisi jatkaja edes kesäajoiksi.

Samoin säännöllinen ravintolatoiminta puuttuu Verlasta. Museokauden aikana matkailijoita ja kyläläisiä palvelee Makasiinikahvila <http://www.verla.fi/fi/palvelut/kahvila> , josta on saanut kahvin lisäksi myös lounasta. Entisessä osuuskaupan talossa on viimeksi toiminut kesällä 2012 Verlan Kievari, josta sai myös esim. pitsaa. Toiminta ei ole ikävä kyllä toistaiseksi jatkunut. Kylän keskustassa on toiminut kolmena kesänä jäätelökioski. Verlan seurataloa voi vuokrata myös yksityistilaisuuksiin <http://verla.jalusta.com/fi/palvelut/seuratalo>

Verlan tehdasmuseo <http://www.verla.fi/fi/etusivu> ja ruukkikylän yrittäjät <http://www.verla.fi/fi/palvelut/ruukkikylanpuodit> ovat jatkaneet toimintaansa. Yhdistykset ja yritykset ovat jatkaneet yhteistyötä esim. Verla-päivän merkeissä. Verlan seudulla toimii myös muita yrityksiä kuten Lampila Golf <http://www.lampilagolf.fi/> , Viiniverla Oy <http://www.viiniverla.fi/> sekä Verlan Saha, joiden toiminta virkistää seutua.

Uuden Kouvolan kunnan tulee taata kunnallisten palvelujen saanti myös Verlan seudulla. Kun useat palvelut ovat kilometrien päässä, tarvitaan myös kuljetuksia ja/tai julkisia liikenneyhteyksiä niiden äärelle. Vuodesta 2010 lähtien Verlaan ja Verlasta onkin kulkenut kesäisin bussivuoro joka arkipäivä. Kouluvuoden aikana matkustajat ovat voineet käyttää koulubusseja ja säännöllisiä bussivuoroja on ollut tämän lisäksi kahdesti viikossa (tiistaisin ja torstaisin).

Hyötis -jätteiden kierrätyspiste on Verlan sahan tienhaarassa.

Matkailu:

Maailmanperintökohde Verlan <http://www.verla.fi> johtajaksi on nimitetty Ville Majuri vuonna 2012 sekä vakituinen museopalvelupäällikkö vuonna 2010. Lisäksi museo on laajentanut toimintaansa museoamanuenssi Jaana Rannanpään työpanoksen avulla. Kesällä 2013 museo avasi työläiskotinäyttelyn nk. Lipun torpassa. Näyttelyn oheismateriaaliksi Verlan seudun kyläyhdistys julkaisi ”Elämää ja asumista Verlassa” -kirjasen. Opukselle on suunnitteilla jatko-osa kyläkirjamalliin.

Verlan kyläläisten toive vähintään puhe- ja läsnäolo-oikeudesta Verlan maailmanperintökohteen hoitokunnassa ei ole toteutunut. Yhteistyötä ehdotetaan laajentamalla toistaiseksi lähinnä seuratalon asioita hoitanutta talotoimikuntaa yleiseksi yhteistyöelimeksi.

Hoitokunnan toivotaan lisäävän tiedotusta jäsenistään, toiminnastaan ja tavoitteistaan. Museon kyläyhdistykselle antaman tiedon mukaan hoitokuntaan saa yhteyden Ville Majurin kautta, mutta verkosta ei löydy hoitokunnan yhteystietoja. Käytännön tasolla yhteistyö tehdasmuseon kanssa on kuitenkin toiminut erittäin hyvin esimerkiksi yhteisten tapahtumien ja seuratalon toiminnan merkeissä.

Verlan lomakylä <http://www.verla.fi/fi/palvelut/majoitusverlanmokit> toimii nykyisin Verlan tehdasmuseon alaisuudessa. Lomakylän toiminta on Verlan seudulle tärkeää ja sen toivotaan jatkuvan monipuolisesti sekä kehittyvän ympärivuotiseen suuntaan. Mökkien varaus siirtyy verkkoon kevään 2014 aikana. Käytön toivotaan vilkastuvan uudistuksen myötä. Myös seuratalon varausjärjestelmän siirtäminen verkkoon olisi suotavaa.

Talvikauden tapahtumana on kokeiltu Verlan laskiaista eri tahojen yhteistyönä helmikuussa 2010. Vuonna 2012 kyläyhdistys ja Verlan Kiri järjestivät Talviriehan. Verlan seudun

kyläyhdistys on järjestänyt joulumyyjäisiä, joita voisi laajentaa muiden toimijoiden kanssa suuremman joulumarkkinatapahtuman suuntaan. Selänpään kyläyhdistyksen kanssa on kevättalvesta 2009 lähtien järjestetty yhteinen kylmän veden / avantosauna paikallisille ihmisille lomakylän saunalla syksystä kevääseen.

Kouvolan kaupunki on järjestänyt vuosina 2009-2013 aina elokuun alussa kaksipäiväisen Verlan aika –keskiaikatapahtuman. Tapahtuma on tuonut kylälle runsaasti vierailijoita ja myös tuloja sekä yrityksille että yhdistyksille, mutta on ollut myös melkoinen voimainponnistus. Vuonna 2014 kaupunki järjestää tapahtuman Verlan sijasta ilmeisesti Kouvolan kasarminmäellä.

Kalliomaalausten saavutettavuus on parantunut. Verlan tehdasmuseo on rakentanut katselupaikalle on hyvät kaiteet, jotta sitä voidaan turvallisesti käyttää ja yhteinen kulttuuriperintö on kaikkien nautittavissa.

Verlan seudun kyläyhdistys ry:n Verlan seudun opas on luettavissa verkossa osoitteessa <http://www.valkealankylat.fi/vakylat/verla/Verlan%20opas.pdf> Opas päivitetään ja siitä otetaan uusi painos vuoden 2014 aikana. Verlan seudun kyläyhdistyksen alueen nähtävyyksille on saatu tienviittoja ja seutu osallistuu Kyläkulttuurikartta-hankkeeseen.

Ulkoilu ja liikunta:

Verlan seudun kyläyhdistys ry, Werlan Kiri ry. ja Jaalan Jaloiset ry. ovat kunnostaneet ulkoilurannan Koulunlahdelle Levonkallion juurelle ja Verlan seudun kyläyhdistys on lunastanut alueen tontin kunnalta omakseen vuonna 2008. Ranta on ristitty Levonrannaksi ja se toimii epävirallisena uimarantana, melontasatamana ja kyläläisten venerantana. Rannassa on grillikatos ja sinne on valmistunut kesällä 2012 huoltorakennus, jossa on puuliiteri, kompostikäymälä sekä varastotila. Levonrannan läheisyyteen tarvitaan myös pysäköintitilaa. Selänpään kyläyhdistys on kunnostanut Saanjärven Torpanlahdelle uimarannan.

Jaalan Jaloiset on kunnostanut kesällä 2012 kaksi levähdyspaikkaa melojille Verlan yläpuoliseen vesistöön Suolajärven Nuumaniemeen ja Niskajärven Mutiansaareen <http://www.suomenlatu.org/jaalanjaloiset/?sivu=p> Levähdyspaikoilla on grilli, pöytä, puukatos, laituri ja kompostikäymälä.

Melontareittejä tulee edelleen kehittää ja vanhaa reitistöä tehdä tunnetuksi tekemällä reittikarttoja, merkitsemällä rantautumispaikat ja kunnostamalla koskien ohituspolut (mm. reitti Lintukymi – Verla – Suolajärvi - Jukajärvi - Jaalan mylly – Lintukymi). Verlan keskustassa olisi käyttöä kanootinkuljetuskärrylle, jolle tarvitaan säilytyspaikka. Kunnan uimahalliretkikuljetusten on pyydetty hakevan kyläläisiä myös Verlasta, mutta ilmeisesti tämä ei ole toteutunut.

Kokkokallion lenkki on raivattu luontopolkua varten. Reitti maantieltä hiidenkirnulle on merkitty. Pajulahdenniemeen on rakennettu portaat ja Pyörylän maitokoppi on kunnostettu.

Repovedeltä on merkitty patikkareitti Verlaan. Reittiä tulisi kehittää eteenpäin ”polkumaisemmaksi”, jolloin siitä tulee kutsuvampi. Kouvola Innovation valmisteli vuonna 2013 maastopyöräilyyn ja kävelyyn sopivaa reittiä, mutta hankkeesta ei ole tullut Verlaan lisätietoa. Veneily-yhteys Repovedelta Verlaan avaisi myös uusia mahdollisuuksia seudulle. Kanootteja vuokraa ja mm. ohjattuja melontaretkiä Verlan seudulla järjestää Repojotos <http://www.repojotos.fi/index.htm>

Pyörylänmäelle on raivattu polku ja lisää ulkoilureittejä etsitään. Sopiva reitti kulkisi Levonrannasta Jaalan myllylle. Reitistä voisi olla liityntäpolkuja Verlan keskustaan, Sonnanjärvelle, Nisukseen, Pyörylään sekä Pahasaareen. Talvisin reitti toimisi latupohjana. Retkireiteistä ja latupohjista tarvitaan sopimukset maanomistajien kanssa. Reittien ylläpidosta, kuten merkintöjen huollosta ja pienraivauksesta sekä latujen teosta tulee tehdä selkeät sopimukset ja vastuunjako.

Tienvarsimaisemia ovat rumentaneet lukuisat avohakkuut. Voisiko niille kehittää vaihtoehdon?

Yhdistys- ja yhteistoiminta:

Alueen toimijoiden yhteistyötä sekä keskinäistä tiedonkulkua tulee kehittää edelleen esimerkiksi laajentamalla talotoimikunnan asialistaa. Toimikunta voisi palvella yhteistyöelimenä niin seuratalon, yhteisten tapahtumien kuin muidenkin Verlaa koskevien asioiden kohdalla kylän yhdistysten, kyläläisten ja UPM Verlan tehdasmuseon välillä.

Seuratalon kunnostamishanke on saatu päätökseen vuoden 2011 lopussa. Seuratalon toiminta on tärkeää kylän yhdistyselämälle ja virkistystoiminnalle. Kylän yhdistyksillä on pitkäaikainen käyttösopimus talosta Verlan tehdasmuseon kanssa. Kyläkonttoorista Verlan kyläkaupan rakennuksen yläkerrassa luovuttiin vuoden 2012 alusta, mutta seuratalon yläkertaa on tarkoitus kehittää vielä paremmin yhdistystoimintaan sopivaksi.

Seuratalolla on kokonaisuudessaan ollut monipuolista toimintaa: tarjolla on ollut liikuntaa, perinnepiiri, kurseja, pari konsertti- ja teatterivierailua sekä elokuvia ja muita tapahtumia, jotka ovat olleet hyvin tervetulleita. Ulkopuoliset ja yksityiset tahot voivat vuokrata Seurataloa tehdasmuseon asiakaspalvelun kautta p. 020452170 <http://www.verla.fi/fi/palvelut/seuratalo> Kaikkien talon käyttäjien on noudatettava talon käyttösääntöjä.

Verlan kesätori on toiminut kesinä 2011-2013 entisen kyläkaupan tiloissa. Nk. Raamiriiehen tanssilattia on purettu ja saharakennus on palautettu museokäyttöön. Niin kauan kuin pysäköintipaikka ja muut keskeiset toiminnot sijaitsevat entisellä Jaalan puolella, ei seuratalo tarjoa houkuttelevaa toripaikkaa. Myös kylän keskustan parkkipaikka lienee nykyisellään liian pölyinen. Uudeksi toripaikaksi ollaan suunnittelemassa aukiota raamisahan ja sahatavaravaraston välissä. Ulkotori vaatii puolikiinteitä rakennelmia, joista saataisiin suojaa huonolla säällä. Myös sähkövirtaa pitäisi olla saatavilla.

Kylällä järjestetään lukuisia tapahtumia vuoden aikana. Suurimmat tapahtumat sijoittuvat kesäaikaan, jolloin kylä on vilkkaimmillaan ja ne ovat yleensä avoimia myös nk. suurelle yleisölle (esim. Verla laulaa ja soi, Verla-päivä), mutta myös seudun kyläläisten ja seudun vapaa-ajan asukkaiden omia tapahtumia (esim. juttutupa, makkaranpaistoa, lettukestejä, retkiä ym.) tarvitaan. Tapahtumien järjestämisessä kannattaa huomioida myös muut alueen kylät kuin Verla.

Verlan kummikylän Suomenlinnan <http://www.suomenlinna.fi/> kanssa on viritetty uudelleen yhteyksiä. Keväällä 2008 suomenlinnalaiset olivat retkellä Verlassa ja syksyllä 2009 toteutettiin retki Verlasta Suomenlinna. Linnoituksen laulajat konsertoivat seuratalolla syksyllä 2011.

Keväällä 2012 Verlan seudun kyläyhdistys järjesti matkan Italian Verlaan, joka sijaitsee Giovon kunnassa <http://www.comune.giovo.tn.it/> ja josta toivottavasti ennen pitkää saadaan myös vastavierailu Suomeen. Kesälle 2014 on suunniteltu retkeä Saksan Braunschweigin lähellä sijaitsevalle Kaiserpfalz Werlan <http://www.kaiserpfalz-werla.de> linnoituksen arkeologisille kaivauksille.

Tiedottaminen:

Kaikilta seudun toimijoilta ja taustavaikuttajilta (mm. kunta, yhdistykset, yrittäjät, Verlan maailmanperintökohde, Museovirasto ym.) odotetaan aktiivista tiedottamista.

Seudulla luettavia lehtiä ovat mm. Kouvolan Sanomat, Kotiseutulehti Jaalalainen, Valkealan Sanomat, Iitinseutu, Pk-lehti ja Vartti Kouvola. Kymenlaakson radio kertoo myös alueen asioista. Kerran vuodessa ilmestyvästä Jaala Tänään -lehdestä löytyvät helposti Jaalan palvelut ja muut tärkeät tiedot.

Seudulla on lukuisia ilmoitustauluja: Nisuksessa (2 kpl), Talasniementiellä, Verlassa, Pyörylässä, Pyörylän/Verlan tienhaarassa, Jaalan myllyllä. Pahasaarella, Palojärvellä, Lammin sillalla, Jukajärventien risteyksessä ja Leponiemen tien haarassa.

Verlan seudun sähköpostilistalla voivat ilmoittaa tapahtumistaan seudun yhdistysten lisäksi myös yrittäjät ja muut toimijat. Listalle voi liittyä lähettämällä postia osoitteeseen verlanseudunkylayhdistys-owner@yahogroups.com Listan jäsenyys ei edellytä minkään yhdistyksen tms. jäsenyyttä.

Verlan kylän uudet internet-sivut (avattu 2013) löytyvät osoitteesta <http://www.verlanseutu.fi> Myös vanhat sivut <http://www.valkealankylat.fi/Verla.php> ovat olemassa, mutta niitä ei enää kehitetä. Verlan maailmanperintökohteella ja lukuisilla seudun yrittäjillä on omat verkkosivunsa. Tapahtumatiedotusta löytyy myös Kouvolan kaupungin sivuilta, Pohjois-Kymen Kasvun tiedotteista, Valkealan kylien sivuilta sekä Jaalan infosivuilta.

3. Kylän kehittämistavoitteet ja toimenpiteet 2014

Kylän tärkeimmät kehittämistavoitteet	Toimenpiteet
<p>1. Väestö ja asuminen - asukkaiden viihtyvyys ja seudun houkuttelevuuden esiin tuominen</p>	<p>1. Väestö ja asuminen - mukavat tapahtumat, naapuriapu, hyvä tiedottaminen - tavoitteena läsnäolo- ja puheoikeus Verlan maailmanperintökohteen hoitokunnassa tai ainakin talotoimikunnan kehittäminen ja laajentaminen kylän toimijoiden yhteistyöelimenä - osallistuminen ja kuulluksi tuleminen tehokkaan tiedottamisen ja eri tahojen kuten kylien neuvottelukunnan kautta - tonttiasiamies</p>
<p>2. Elinkeinot ja palvelut - palvelujen saaminen takaisin kylään: kauppa ja ravintola</p>	<p>2. Elinkeinot ja palvelut -toiminnan tukeminen, uusien yrittäjien etsiminen</p>

<p>- kunnan palvelujen säilyminen ja asiointi oman kylän ulkopuolella: julkisen liikenteen ja asiointiliikenteen säilyminen</p> <p>-asiointilaiturin uusiminen</p> <p>- Verlan lomakylän ja maailmanperintökohteen monipuolinen toiminta</p> <p>- uuden kesätoripaikan etsintä ja puoli-kiinteät rakennelmat myyntikojuja varten</p> <p>3. Yhdyskuntatekniikka</p> <p>- liikenneturvallisuuden kehittäminen</p> <p>- katuvalaistusta lisää sekä vesihuollon (esim. vesipiste) kehittäminen ja matonpesupaikan tarve</p> <p>4. Ympäristö ja ulkoilu</p> <p>- kylämaiseman kehittäminen</p> <p>- avohakkuut teiden varsilla rumentavat maisemia</p> <p>- ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksien kehittäminen</p> <p>- veneilyreitti Repovedeltä Verlaan</p> <p>5. Yhdistys- ja yhteistoiminta</p> <p>-tiedottamisen kehittäminen ja yhteistyön lisääminen eri tahojen välillä</p>	<p>- asian ajaminen kunnassa</p> <p>- talkootyö, määräraha jo saatu</p> <p>- yhteys UPM Oyj:in, maailmanperintötoiminnan tukeminen ja yhteistyö</p> <p>- yhteys tehdasmuseoon ja Museovirastoon</p> <p>- avustuksen hakeminen rakennelmia varten saatu</p> <p>3. Yhdyskuntatekniikka</p> <p>- Verlan tieympäristön kohentamisen tarveselvitys ja kaavamuuotos</p> <p>- kevyen liikenteen huomioiminen, esim. seuratalon ja pysäköintialueen välinen kevyen liikenteenväylä tarvitsee jatkon talon sisäänkäynnille asti</p> <p>- yhteydet kuntaan ja tehdasmuseoon</p> <p>- matonpesupaikka ja vesipiste toteutunevat vuonna 2014</p> <p>4. Ympäristö ja ulkoilu</p> <p>- Verlassa tieympäristön kohentaminen ratkaisee toivottavasti esim. pysäköinti-alueen ”rumuusongelman”. Yhteys tehdasmuseolle.</p> <p>- taidepolku Verlassa, Pyörylässä tai Nisukessa kesällä 2014</p> <p>- yhteys metsänhoitoyhdistykseen</p> <p>- sopimukset maanomistajien kanssa, ylläpitosopimukset, yhteydet kuntaan, Jaalan Jalosiin, Kouvola Innovationiin ja Repojotokseen</p> <p>- yhteistyö asian ajamisessa</p> <p>5. Yhdistys- ja yhteistoiminta</p> <p>- yhteiset tapaamiset Verlan seudun eri toimijoiden välillä</p> <p>- sähköpostin ja internetin tehokas hyödyntäminen</p> <p>- ilmoitustaulujen huolto kaikissa kylissä</p> <p>- Jaala tänään –lehden ja paikallislehtien hyödyntäminen</p> <p>- verkkosivujen www.verlanseutu.fi ylläpito ja</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - yhteenkuuluvuuden tunteen säilyttäminen ja lisääminen - kokoontumispaikat 	<p>kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verlan seudun oppaan päivittäminen ja uusi painos - uusi kyläkirja (Elämää ja asumista Verlan seudulla) tekeille - vakinaisten ja kesäasukkaiden tapaamiset ja kylän omat tapahtumat kaikille avoimien tapahtumien rinnalla - Seuratalon toiminnan kehittäminen yhdessä rakennuksen omistajan kanssa: av- välineisiin saatu apurahaa, yhteys Kansalaisopistoon ja muihin mahdollisiin toimijoihin - Levonrannan ylläpito - muiden mahdollisten tapahtumapaikkojen hyödyntäminen, esim. Pyörylän maitokopin ylläpito
--	--

4. Yhteystiedot

Kyläsuunnitelmaan liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä Verlan seudun kyläyhdistyksen johtokuntaan. Kulloistenkin toimijoiden yhteystiedot löytyvät esim. kylän internetsivuilta <http://www.verlanseutu.fi> sekä ilmoitustauluilta ja Jaala tänään -lehestä. Kotisivuilla on myös yhteydenottolomake. Sähköpostitse voit ottaa yhteyttä myös lähettämällä postia osoitteeseen verlansseudunkylayhdistys-owner@yahogroups.com